

Gemeenteraad Hattem
Verslag vergadering d.d. 13 november 2017

Aanwezig:

Raadsleden: mevrouw K. Broekhuis-Bonte (PvdA), de heer M. van Duinen (CDA), mevrouw G.J.T. Guldenaar (VVD), de heer T.B. Juk (CDA), de heer E.P.J. Kort (D66), de heer H. Kremer (CDA), de heer E. Kwakkel (D66), de heer H.J. Leskens (ChristenUnie), mevrouw W. van Regteren-de Boer (PvdA), de heer H.L. van Riel (VVD), mevrouw L.M. Ruijs (VVD), mevrouw Y.J.A. Schepers-Mulder (CDA), de heer M. Veenstra (D66) en mevrouw B.J. van der Worp-Westerik (ChristenUnie)

Wethouders: de heer van der Heeden, de heer F.M. Hospers en mevrouw D.J. Tigchelaar-van Oene

Afwezig: de heer J.G. Kers (ChristenUnie)

Voorzitter: de heer J.W. Wiggers
Griffier: mevrouw J. van Zwam

Tijd: 20.01 – 21.38 uur

1. Opening, vaststelling agenda en mededelingen

De voorzitter opent de vergadering en heet iedereen welkom. De heer Kers is met kennisgeving afwezig. De agenda wordt ongewijzigd vastgesteld.

2. Vaststellen van het verslag van de raadsvergaderingen van 16 oktober 2017

Het verslag wordt vastgesteld conform het concept.

Naar aanleiding van:

4.4. Bezorging Veluws Nieuwblad: **De heer Van Duinen** heeft een e-mailadres gekregen waar een klacht over het niet bezorgen van de krant kan worden gemeld. **De voorzitter** heeft het bericht daarover per mail binnengekregen en doorgezet. Het e-mailadres staat ook op de website.

3. Spreekrecht voor de burgers

De heer J.E.M. Akkermans spreekt in over de klimaatnotie (agendapunt 8). Zie bijlage.

De heer Van Duinen vindt het een goede zaak dat de heer Akkermans de inwoners erbij wil laten betrekken. De gemeente gaat niet vertellen wat de inwoners moeten doen. Zij wil de kracht van Hattem gebruiken en zal daarom vooral luisteren. Er zit veel kennis en kunde bij de inwoners. **De heer Akkermans** vindt dat het primaat bij de politiek moet liggen, maar dat het onmogelijk zonder de inbreng van de inwoners kan. **De heer Van Duinen** is het daarmee eens.

Mevrouw Van Regteren wil in de bespreking terugkomen op een aantal zaken uit de inspraakbijdrage die haar fractie onderschrijft.

4. Vragenhalfuurtje

4.1. ChristenUnie over peuterspeelzaalwerk en kinderopvang

De heer Leskens: Vanaf 2018 bestaan er geen peuterspeelzalen meer. Gemeenten maken dan alleen nog afspraken met organisaties voor kinderopvang over het uitvoeren van het onderwijsachterstandenbeleid en over het bereiken van kinderen van wie de ouders geen kinderopvangtoeslag krijgen. Als het wenselijk is dat kinderen naar de kinderopvang gaan, moet de gemeente bepalen onder welke regeling dat mogelijk is. De ChristenUnie heeft vier vragen: 1. Gaat de gemeente het aanbod van kinderopvangorganisaties inkopen of gaat ze de kinderopvang subsidiëren? 2. Hoe gaat de gemeente het regelen als kinderen niet naar de kinderopvang gaan, maar wel een indicatie hebben voor voorschoolse educatie? 3. Is de wethouder het met de ChristenUnie eens dat het beter zou zijn als alle wetten en regelingen zouden worden samengevoegd? Zou dan niet een mooi aanbod voor alle jonge kinderen gerealiseerd kunnen worden? 4. De GGD speelt ook een belangrijke rol bij dit onderwerp. Hoe gaat die dienst vanaf 2018 functioneren?

Wethouder Hospers: De gemeente subsidieert twee instellingen voor het verstrekken van vroeg- en voorschoolse educatie: Stichting Kom en Partou. Bij beide instellingen wordt een VVE-traject ingekocht. Als kinderen niet naar de kinderopvang gaan, worden ze geïndiceerd en volgt er een toewijzing aan een van die twee organisaties. Op de lange termijn hoopt de gemeente de VVE vorm te kunnen geven binnen de integrale kindcentra. Binnen de kinderopvang worden wel educatieve trajecten aangeboden om eventuele achterstanden in te lopen, maar niet op het niveau van voorschoolse educatie. Het is inderdaad beter als wetten en regelingen worden samengevoegd. Dat gebeurt ook. De grote vraag voor Hattem is hoe de organisaties waarbij de taken zijn belegd voldoende massa krijgen om die taken goed te kunnen uitvoeren. Het aantal kinderen met een indicatie is in deze gemeente heel beperkt. De GGD is een belangrijke partij in de doorgeleiding en misschien wel de belangrijkste partij als het gaat om de signaalfunctie. Ze pakt deze taken goed op. Wat dat betreft zal er na volgend jaar niet veel veranderen.

4.2. VVD, PvdA en CDA over Lelystad Airport

Mevrouw Guldenaar: Afgelopen weekend is er een protestbijeenkomst geweest bij Lelystad Airport. In een interview met VVD- en PvdA-leden uit Oldebroek werd het standpunt van Hattem positief naar voren gebracht. Er werd ook gerefereerd aan de samenwerking met Hattem. De VVD wil graag weten hoe het met die samenwerking gaat en wat nu de stand van zaken is.

Wethouder Van der Heeden: 1. Er is overleg geweest met inwoners van Hattem die zich actief inzetten voor de strijd tegen het vliegtuiglawaai. Met hen is afgesproken dat zij hun activiteiten toespitsen op informatie aan de burgers. Verder is met hen gesproken over een gezamenlijk optreden met de andere H2O-gemeenten in de richting van de minister. Het streven is om Elburg daar ook bij te betrekken. 2. Deze week zal de wethouder aanwezig zijn bij een bestuurlijk overleg tussen de gemeenten Elburg en Oldebroek. De raad van Oldebroek heeft besloten tot een akoestisch onderzoek, te beginnen met een nulmeting. Het college heeft nog niet besloten om aan dat onderzoek mee te doen, maar de wethouder wil er wel bij betrokken zijn. 3. De wethouder heeft vorige week een goed gesprek gehad met zijn collega uit Zwolle. Zwolle zet zich sterk in voor een gezamenlijk optrekken in de richting van de minister, ook met organisaties als – bijvoorbeeld – Hoog Overijssel. Die actiegroep is gevraagd om samen met inwoners van andere gemeenten een deskundigenrapport op te stellen. Dat rapport zal door de minister worden betrokken bij haar definitieve besluit over de vliegroutes. De wethouder heeft aangegeven dat hij graag bij de activiteiten van Zwolle betrokken wil worden.

Mevrouw Van Regteren: Wat vindt de wethouder van het besluit van Oldebroek om geluidsmetingen te laten doen? Zou dat ook een goed plan voor Hattem kunnen zijn?

Wethouder Van der Heeden kent de motivatie voor het besluit van Oldebroek niet precies. Hij vindt het wel een interessante ontwikkeling. De provincie zit ook bij het bestuurlijk overleg. Zij is bereid het onderzoek mee te financieren. Voordat Hattem besluit al dan niet mee te doen, wil de wethouder weten welke reden ze daarvoor heeft. Dat besluit heeft ook nog wel even de tijd. Het college hecht eraan om in een zo breed mogelijk verband in de richting van de minister te opereren.

Mevrouw Van Regteren wil graag op de hoogte worden gehouden als de geluidsmetingen ook een optie lijken te zijn voor Hattem. De wethouder zegt dat het de tijd nog heeft, maar er moet wel een goede nulmeting zijn voordat Lelystad Airport operationeel wordt.

Wethouder Van der Heeden zegt toe dat hij de raad op de hoogte zal houden.

CDA dringt er bij de wethouder op aan Hattem mee te laten doen aan het akoestisch onderzoek.

Toezegging: Wethouder van der Heeden zal de raad informeren als het voor Hattem een optie is om zich aan te sluiten bij de geluidsmetingen van Oldebroek.

4.3. D66 over overlast bij Verkeertoren

De heer Kwakkel: D66 was blij met de beantwoording van haar vragen over dit onderwerp. In die beantwoording was sprake van een tussenevaluatie op 31 oktober. De fractie wil daar graag wat over horen.

Burgemeester Wiggers: De tussenevaluatie is uitgesteld. Zodra er meer over bekend is, wordt de raad daarover geïnformeerd. Er is van diverse kanten gereageerd en de signalen worden serieus opgepakt. In het gesprek met Stadsherstel en Stichting Stadskern kwam naar voren dat voor het vervolg wordt gedacht aan een aantal maatregelen op het vlak van de infrastructuur: beter schoonhouden, wellicht een betere verlichting etc.

Toezegging burgemeester Wiggers: Zodra er iets bekend is over de tussenevaluatie van het bestrijden van de overlast rond de Verkentoren wordt de raad daarover geïnformeerd.

4.4. D66 over juridische status verkeerssituaties

De heer Veenstra heeft diverse keren gevraagd naar de juridische status van de kruising Hessenweg-Roseboomspoor en die van de 30-kmzone op de Konijnenbergerweg. Hij wil graag weten wat de stand van zaken is. Verder heeft hij gezien dat de borden aan de Konijnenbergerweg zijn weggehaald en dat het bewuste traject weer een 60-kmzone is geworden. Daar is niets over gecommuniceerd.

Wethouder Van der Heeden: De besluiten zijn in voorbereiding. Over het verwijderen van de borden heeft de wethouder niets gehoord.

4.5. PvdA over Hof van Blom

Mevrouw Van Regteren: De PvdA is erg blij met het positieve bericht over de Hof van Blom in de raadsinformatie van vorige week. Wethouder Hospers zei in de begrotingsraad dat het college zich maximaal zou inzetten om tot een spoedige realisatie van de woonzorgzone te komen. Daarom stelt het de PvdA teleur dat deze wethouder tegen het collegebesluit heeft gestemd. De fractie wil graag weten waarom hij dat heeft gedaan.

Wethouder Hospers heeft niet tegengestemd om wat het voorstel mogelijk maakt, maar om wat het uitsluit. Van veel zorgaanbieders heeft hij te horen gekregen dat het voorliggende plan voor de Hof van Blom niet optimaal is. Ook Nijhuis is tot die conclusie gekomen. Het bouwbedrijf heeft daarom gevraagd of de gemeente in principe bereid is gemeentelijke gronden in te zetten voor het bereiken van een optimale situatie. In de overwegingen van dat verzoek hebben tal van argumenten een rol gespeeld. Uiteindelijk is besloten het verzoek af te wijzen en het bedrijf te vragen de Hof van Blom zo snel mogelijk volgens het bestaande bouwplan te realiseren. Vanuit het perspectief van de zorg had de wethouder graag anders gereageerd. Hij had willen bekijken wat nodig was om de best mogelijke situatie te realiseren. Daarbij wilde hij dan wel het voorbehoud maken dat zo snel mogelijk zou moeten worden voldaan aan de acute behoefte aan zorgplekken.

De voorzitter laat weten dat het presidium zojuist besloten heeft de raadsinformatie te agenderen voor een gezamenlijke commissievergadering op 27 november a.s.

Mevrouw Van Regteren heeft de vraag die zij stelde ook aangereikt gekregen van een luisteraar via RTV Hattem. Ze vraagt zich af of het antwoord van de wethouder voldoende helder was voor die luisteraar. Dat zal ze checken.

4.6. CDA over stilstaande kerkklok

De heer Juk merkt op dat de klok in de toren van de Andreaskerk al een hele tijd stilstaat. Hij vraagt wanneer de kinderen in Hattem de toren weer kunnen gebruiken om te leren klokkijken.

Burgemeester Wiggers constateert dat de klokken verwarring zaaien: de ene loopt wel en de andere niet. Het heeft de aandacht, maar hij zal het signaal nog een keer doorgeven. Hij neemt de gelegenheid te baat om erop te wijzen dat de heer Neuteboom a.s. vrijdag 50 jaar in functie is als beiaardier. 's Middags is er een receptie in het stadhuis.

Toezegging: Burgemeester Wiggers zal de opmerking over de stilstaande klok van de toren van de Andreaskerk doorgeven.

4.7. CDA over evaluatie verkeersproef binnenstad

De heer Juk heeft tijdens de begrotingsraad niet goed begrepen of de evaluatie nog voor de kerst komt of pas na 1 april 2018.

Wethouder Van der Heeden meent te weten dat daar ook nog een periode tussen zit. Voor de kerst gaat het waarschijnlijk niet lukken, maar voor 1 april wel. Het is ingewikkelder dan het lijkt en het college wil dat de evaluatie zo wordt uitgevoerd dat de conclusies voor iedereen helder zijn.

Hamerstukken

5. Financieel verslag 2016 Stichting Willem Greeve Fonds (besluit nr. 57)

Stemverklaringen:

De heer Leskens: De ChristenUnie heeft veel waardering voor het bestuur van deze stichting. Het financiële inzicht van dat bestuur blijkt een rendabel fonds op te leveren. De fractie constateert dat het jaarverslag vooral een financieel verslag is. Ze wil graag dat het bestuur de volgende keer een paar

regels wijdt aan de inhoudelijke kant van de zaak. Wat ze graag wil weten, is of er nog een bezinning heeft plaatsgevonden op de aard, het doel en de werkwijze van het fonds.

De heer Kort: Het bestuur vond het erg jammer dat van het binnenkomende bedrag maar ongeveer een derde deel werd uitgegeven. Daarom is het beleid verruimd. Het gevolg is dat het plaatje er in 2017 al veel beter uitziet. In de laatste bestuursvergadering is afgesproken dat in januari 2018 een besluit zal worden genomen over een verdere verruiming. Dan zal ook worden bekeken op welke manier meer ruchtbaarheid aan het fonds kan worden gegeven.

Besluit: Het voorstel van het college wordt met algemene stemmen aangenomen.

6. Lijst ingekomen stukken 09-2017 (besluit nr. 58)

Besluit: Het voorstel van het college wordt met algemene stemmen aangenomen.

Besprekstukken

7. Najaarsnota 2017 (besluit nr. 59)

CDA: 1. Het is mooi dat het college vasthoudend is geweest ten aanzien van de precariorechten en dat de gemeente de beroepsprocedure bij de rechter heeft gewonnen. Dat beïnvloedt het resultaat dat nu voorligt. 2. De juridische kosten nemen toe. Het is belangrijk om dat goed te monitoren. Als deze trend zich doorzet, zal het bedrag op de begroting moeten worden aangepast. 3. Er wordt flink gebouwd in Hattem. 75.000 euro aan legesbaten is een mooi resultaat. De conclusie moet zijn dat het belangrijk is om te blijven bouwen. 4. Een zorgpunt betreft de lagere opbrengsten van de begrafenisrechten. Die zijn op dit moment niet kostendekkend. Het CDA vindt het belangrijk om te bekijken hoe het begraven weer kostenneutraal kan plaatsvinden en hoe het tegelijk betaalbaar kan blijven voor de inwoners. 5. Een ander punt van aandacht betreft de hogere uitvoeringskosten van de sociale dienstverlening. Hopelijk is dat niet een trend die zich voortzet. Samenwerking zou tot lagere kosten moeten leiden. Al met al ziet het resultaat van de najaarsnota er positief uit. Het CDA kan van harte met het raadsvoorstel instemmen.

D66 is ook positief over de najaarsnota. De fractie heeft nog twee vragen: 1. Klopt het dat de kosten voor de uitkeringsadministratie in Oldebroek structureel 80.000 euro hoger worden? Zo ja, hoe komt dat? Het gaat om een fors bedrag. 2. In de uitkering uit het Gemeentefonds zitten taakstellingen voor asielinstroom en bestrijding van armoede bij kinderen. Wat gaat de gemeente daarmee doen?

PvdA kan gezien het positieve resultaat met de najaarsnota instemmen. De fractie heeft nog een paar puntjes: 1. Ze is blij dat het schoolzwemmen nog steeds gehandhaafd wordt. 2. Met het extra geld van het Rijk voor de bestrijding van armoede bij kinderen kan in Hattem veel worden gedaan. 3. Een paar jaar geleden waren er partijen in de raad maandelijks cijfers van het zwembad en De Marke wilden hebben. Nu komen de cijfers nog niet één keer per jaar en er is geen partij die daar iets over zegt. Dat verbaast de PvdA. De fractie vindt het treurig dat de raad zolang op de cijfers moet wachten.

Wethouder Hospers: 1. De vraag van D66 over de uitkeringsadministratie is behandeld in de technische sessie over de begroting. Wat de wethouder erover heeft gehoord, is dat die administratie op dit moment op een reële manier wordt bekostigd. Het college blijft wel waakzaam op dit punt, want het gaat inderdaad om een forse stijging. 2. Over het zwembad is de raad de afgelopen tijd wel degelijk geïnformeerd. Eerder dit jaar zijn bij een bezoek aan De Marke de voorlopige cijfers over dit jaar gepresenteerd. De raad is ook ingelicht over het feit dat het bestuur als gevolg van de btw-kwestie nog niet tot de afronding van de jaarrekening kan komen. 3. Het Rijk heeft de uitkering uit het Gemeentefonds verhoogd en daarbij de hoop uitgesproken dat de gemeenten daar bepaalde dingen mee gaan doen. Dat betekent echter niet dat die extra middelen uitsluitend voor die dingen bestemd zijn. Het zijn algemene dekkingsmiddelen.

D66: Op pagina 2 staat dat het om specifieke lastenbudgetten voor die doelen gaat.

Wethouder Tigchelaar wijst op het kindpakket, waar zij vorig jaar mee begonnen is. Daar is het extra geld voor bedoeld. Dat geld is echter nog niet allemaal uitgegeven. Daarom staat er een positief saldo in de najaarsnota.

Besluit: Het voorstel van het college wordt met algemene stemmen aangenomen.

8. Klimaatnotitie Hattem 2018-2021 (besluit nr. 55)

De voorzitter: Er zijn vijf amendementen en een motie aangekondigd. In het presidium is afgesproken dat de strekking daarvan in de eerste termijn zal worden verwoord. Afhankelijk van de reactie van het college kunnen ze dan eventueel in de tweede termijn worden ingediend.

ChristenUnie: Het klimaat houdt veel mensen bezig. De gemeente Hattem heeft meegesproken bij de opstelling van de regionale klimaatvisie en zelf ook sessies georganiseerd. Er is een coöperatie opgericht voor de opwekking van zonne-energie. Het onderwerp leeft dus. De klimaatnotitie bevat mooie doelen voor 2030 en 2050. Dat is ver weg in de tijd. De ChristenUnie vraagt zich af of bepaalde dingen niet sneller gerealiseerd kunnen worden. Ze wil graag dat de gemeente het goede voorbeeld geeft en van woorden overgaat op daden. Daarom heeft de fractie twee amendementen en een motie voorbereid (zie onder, pagina 8). De ChristenUnie complimenteert mevrouw Rouffaer met haar gedegen commentaar op de amendementen en de motie die zijn ingebracht.

CDA is blij dat de klimaatnotitie op de agenda staat. Het is de start van een proces dat moet leiden tot een klimaatneutraal Hattem in 2050. De notitie geeft een goed beeld van de stand van zaken in Hattem en laat ook zien dat er nog veel moet gebeuren. Het college stelt terecht dat de doelstellingen alleen samen met inwoners, bedrijven en maatschappelijke organisaties gerealiseerd kunnen worden. In eerdere besprekingen hebben alle fracties laten blijken dat ze dit onderwerp als urgent beschouwen. De uitdaging is nu om de breed gedragen ambitie te concretiseren in een plan van aanpak. Het is vooral belangrijk om voor draagvlak te zorgen. Dat betekent dat niet meteen allerlei kortlopende acties op touw moeten worden gezet, maar dat bekeken moet worden welke ideeën uit 'Samen Hattem' komen. Vervolgens zullen – weer in gezamenlijkheid – keuzes moeten worden gemaakt, ook omdat de middelen beperkt zijn. Het CDA heeft samen met D66 een amendement voorbereid om een budget beschikbaar te stellen voor een plan van aanpak. Verder denkt de fractie dat ook zaken als landschap, groen en milieu bij de klimaatnotitie kunnen worden betrokken. Met name via voorlichting en onderwijs zou de bewustwording op die terreinen moeten worden bevorderd. Daarvoor wordt in hetzelfde amendement een verhoging van het budget gevraagd. Het CDA heeft ook nagedacht over energiebesparing in huishoudens. Die kan al gerealiseerd worden met relatief kleine dingen als ledlampen, waterbesparende kranen en isolerende radiatorfolie. Inwoners met een bescheiden inkomen hebben vaak te weinig geld voor dit soort maatregelen, terwijl juist zij baat hebben bij lagere energielasten. Met het oog daarop dient het CDA een tweede amendement in. Daarin wordt een bedrag van 36.000 euro gevraagd. Het gaat om ongeveer 360 gezinnen, die dan elk zo'n 100 euro kunnen krijgen. Ten slotte vraagt het CDA de andere fracties om na te denken over de vraag of het wel goed is om zonnepanelen te subsidiëren. Zonnepanelen leveren de gebruikers een rendement op van 7 à 10% per jaar. Voor inwoners die ze graag willen hebben, maar niet kunnen betalen, zou aan een duurzaamheidslening kunnen worden gedacht.

PvdA vindt de klimaatnotitie niet concreet genoeg. De beleidsambtenaar en de inspreker van vanavond gaven ook al aan dat er weinig concrete maatregelen in staan. In de commissievergadering werd over een worsteling gesproken: als alles erin zou moeten staan wat men erin zou willen hebben, zou er veel meer geld nodig zijn dan nu beschikbaar is. Zo te horen, zijn alle fracties bereid daar wat aan te doen. De ideeën uit de amendementen en de motie roepen echter het beeld op van een hap-snapbeleid. Er zijn meer goede mogelijkheden denkbaar om aan energiebesparing te doen en de klimaatdoelstellingen te halen. Zo ligt er bijvoorbeeld ook nog een motie van de PvdA om zonnepanelen op overheidsgebouwen te plaatsen en daar inwoners in te laten participeren. Participatie moet sowieso een belangrijke pijler van de planvorming zijn. Powered by Hattem is een goed initiatief, maar wordt op dit moment vooral gedragen door ondernemers. Niet elke Hattemer zal zich daarbij aansluiten. De PvdA wil graag een vervolgplan waar meer structuur in zit. In dat plan moeten de ideeën die nu gelanceerd zijn en de ideeën die onder inwoners leven, worden gebundeld. Dan kan vervolgens in gezamenlijkheid worden bepaald welke ideeën haalbaar en betaalbaar zijn. De PvdA vraagt of de gemeente heeft overwogen om mee te doen met de Nederlandse Klimaatcoalitie. Dat is een initiatief van de Rijksoverheid waar veel gemeenten al bij aangesloten zijn, ook uit de naaste omgeving van Hattem. Het wordt eveneens gesteund door de Vereniging voor Landschap en Milieu. Deelnemers helpen elkaar met adviezen en voorbeelden en laten elkaar zien dat het mogelijk is binnen de gestelde termijn klimaatneutraal te worden. Voorkomen moet worden dat Hattem het wiel opnieuw gaat uitvinden. De beperkte capaciteit van deze gemeente moet immers efficiënt worden ingezet. Daarom is aansluiting bij dit initiatief van belang. Afhankelijk van de reactie van de wethouder, zal de PvdA hier misschien een motie over indienen.

D66: Het klimaat is een onderwerp dat de fractie na aan het hart ligt. Nederland staat in Europa zwaar op achterstand als het om de CO₂-reductie gaat. Er ligt dus een geweldige uitdaging, die door de gemeente en de inwoners samen moet worden opgepakt. D66 is blij met de hoge ambitie die in de notitie wordt getoond. Vergeleken met die ambitie is de uitvoeringsagenda echter nogal mager. Het geld dat beschikbaar is, gaat op aan lidmaatschappen, adviesorganen en dergelijke. Daar heeft de

fractie moeite mee. Concrete maatregelen, waar de raad al geruime tijd op aandringt, ontbreken te veel. Intussen heeft de notitie de diverse partijen wel uitgenodigd om creatief te zijn en met allerlei voorstellen te komen. D66 vindt het vooral belangrijk om te werken aan bewustwording onder de inwoners. De fractie kan zich ook voorstellen dat betrokken en deskundige inwoners adviezen geven aan minder gegoede medeburgers over energiebesparende maatregelen. Tegelijk moet de gemeente het goede voorbeeld geven als het om energiebesparing gaat. D66 wil de subsidie voor zonnepanelen weer in het leven roepen omdat de hoeveelheid zonnepanelen in Hattem beperkt is en het aanbrengen ervan stagneert. De terugverdientijd van 6 à 7 jaar, die door leveranciers wordt genoemd, blijkt niet haalbaar te zijn. In de praktijk blijkt het al gauw 13 à 14 jaar te zijn. Inwoners die vanuit hun idealisme gemotiveerd waren om zonnepanelen aan te brengen, hebben dat al wel gedaan. Het gaat nu om de groep die een zetje nodig heeft om die stap ook te zetten. Vandaar het amendement van D66 en de ChristenUnie.

VVD: Het klimaat gaat duidelijk alle fracties aan het hart. De wethouder heeft in de commissievergadering aangegeven dat hij worstelt met de keuzes die voorliggen, in relatie tot het bedrag dat voor dit doel is uitgetrokken. Ook bij de VVD ligt de ambitie hoger dan in de uitvoeringsagenda naar voren komt. De vele ideeën uit de amendementen en de motie roepen echter het beeld op van een kerstboom waar iedereen zijn eigen ballen in hangt. Als de lichtjes aangaan, beseft iedereen dat gekozen had moeten worden voor ledverlichting en dat de boom te zwaar belast is met al die ballen. Vanuit het presidium is voorgesteld de klimaatnotitie vast te stellen en de ambtenaren met een uitvoeringsplan te laten komen. In dat uitvoeringsplan zouden de motie en de amendementen integraal moeten worden meegenomen, inclusief een kostenraming. Er staan goede ideeën in al die voorstellen, maar de raad moet bespreken wat hij belangrijk vindt en hoe hij zijn ambitie wil invullen. In de commissievergadering heeft de VVD al aangegeven dat de ondernemers en de inwoners uitdrukkelijk bij het uitvoeringsplan moeten worden betrokken. De fractie vraagt of de wethouder bereid is daar het initiatief toe te nemen.

Wethouder Van der Heeden is blij met de raadsbrede steun voor de hoge ambities en met een aantal suggesties voor concrete maatregelen. Wel deelt hij de verzuiching van de VVD over de kerstboom. Hij kan zich goed vinden in het standpunt van het presidium dat het gedachtengoed uit de motie en de amendementen zou moeten worden meegenomen in een opdracht om op redelijk korte termijn voor een meer concreet uitvoeringsplan te zorgen. Het college zal dan uiteraard ook bekijken welke kosten en ambtelijke capaciteit aan de diverse suggesties vastzitten en hoe effectief de voorgestelde maatregelen zullen zijn. Dat er sprake moet zijn van participatie is voor de wethouder helder. De gemeente kan haar ambities alleen waarmaken in nauwe samenspraak met haar inwoners, bedrijven en instellingen. Tegelijk is het ook belangrijk is wat de gemeente zelf doet. Daar is terecht op gewezen. De wethouder heeft een aantal weken geleden een bijeenkomst bijgewoond van verschillende bedrijvenkringen uit de regio. Daar heeft hij gevraagd wat de gemeente volgens deze ondernemers zou moeten doen. Het antwoord was 'practice what you preach'. De gemeente moet dus vooral nagaan wat zij kan doen in haar eigen gebouwen en in haar eigen wagenpark. Dat heeft de wethouder ter harte genomen. Hij onderschrijft wat het CDA zei over bewustwording en educatie. Zo nu en dan krijgt hij de gelegenheid om het een en ander naar voren te brengen op de scholen. Het zou goed zijn daar meer handen en voeten aan te geven. Via de kinderen worden ook de ouders bereikt. Het idee om de subsidie voor zonnepanelen weer in te voeren, zal worden overwogen in het geheel van het uitvoeringsplan, als de raad daar een opdracht voor geeft. De gemeente is bezig een convenant te sluiten met Powered by Hattem. Het college is blij met dit initiatief en probeert via deze werkgroep een aantal dingen concreet te maken. In het convenant worden ook voorbeelden opgenomen van gebouwen waar de gemeente een directe invloed op heeft, zoals scholen. De wethouder zegt toe dat zal worden bekeken of het wenselijk is aan te sluiten bij de Nederlandse Klimaatcoalitie. Zijn collega van Zwolle is ook heel ambitieus met het klimaat bezig. Hij laat een compleet onderzoek uitvoeren over de mogelijkheden van waterenergie, bodemwarmte, windenergie en zonne-energie. De wethouder wil daar graag bij aanhaken, om het onderzoek ook voor Hattem te benutten. Wat het breder trekken van de klimaatnotitie betreft: het college komt binnenkort naar de raad met een klimaatadaptatieplan. Daarin zijn maatregelen opgenomen rond duurzaamheid in de brede zin van het woord. Bij de opdracht voor een uitvoeringsplan die hij zou willen krijgen, denkt de wethouder aan een fasering. In de eerste fase zou het moeten gaan om een plan dat zich hoofdzakelijk beperkt tot de suggesties uit de motie en de amendementen. Dat plan moet in januari of februari klaar kunnen zijn. In de tweede fase zou het plan dan breder moeten worden getrokken. Dat vervolgplan zou tot stand moeten komen in de weg van participatie. Verder zou de aansluiting aan het onderzoek in Zwolle daarin kunnen worden meegenomen. Om die beide redenen zal deze fase meer tijd kosten dan de eerste.

Tweede termijn

Alle fracties laten blijken zich goed in het voorstel van de wethouder te kunnen vinden.

PvdA wil graag dat in de eerste fase ook aandacht is voor ideeën die nog niet op tafel zijn gekomen, maar betrekkelijk eenvoudig te realiseren zijn, niet veel geld kosten en veel impact hebben. Het is goed om daarvoor op de website van de Klimaatcoalitie te kijken. Op die website worden ook mogelijkheden genoemd om voor bepaalde doelstellingen subsidies te krijgen. Wat de kosten betreft ziet de PvdA twee opties: 1. De raad geeft alvast een richtbedrag mee voor het uitvoeringsplan; 2. De wethouder komt in de eerste fase met een aantal keuzemogelijkheden waar een kostenplaatje bij zit, zodat de raad op dat moment prioriteiten kan aangeven. Zelf vindt de fractie dat de raad niet al zijn wensen bij de wethouder kan neerleggen – met een opdracht voor een plan van aanpak – zonder daarbij een financieel kader aan te geven.

D66 vindt voor het plan van aanpak drie punten van belang: 1. De diverse doelgroepen moeten op een redelijk afgewogen manier worden bediend; 2. Het plan moet in 2018 al tot de uitvoering van concrete maatregelen kunnen leiden; 3. De gemeentelijke gebouwen moeten ook worden aangepakt. Wat het budget betreft: er ligt nog geld van vorig jaar dat niet is uitgegeven en er is ook een budget voor dit jaar. Gezien de ingebrachte ideeën zal daar echter zeker 100.000 euro bij moeten. In het gros van de amendementen wordt een incidenteel bedrag genoemd, voor 2018. Dat is gebeurd omdat de indienende fracties niet over de verkiezingen heen willen regeren. Het nieuwe college is dan vrij om het onderwerp opnieuw in te vullen.

CDA wijst erop dat in de achterbannen van de politieke partijen, maar misschien ook daarbuiten, mensen te vinden zijn die graag direct in de eerste fase zouden willen meedenken. Iemand uit de eigen achterban van de fractie heeft al een hele lijst gemaakt van suggesties die nu nog niet aan de orde zijn geweest. Verder wil het CDA graag dat het sociale aspect (maatregelen voor mensen met een laag inkomen) op het prioriteitenlijstje komt te staan. De fractie kan zich ook voorstellen dat binnen de prioriteiten wordt gekozen voor een snelle uitvoering van maatregelen die zich snel terugverdienen. Wat het budget betreft: de Begroting 2018 laat een positief saldo zien. Zo'n overschot kan echter zomaar weer worden gebruikt voor tegenvallers. Daarom is het belangrijk dat alvast een voorlopig bedrag wordt vastgelegd. Later kan dan een definitief besluit over het budget worden genomen. Overigens zal na de tweede fase misschien nog een derde fase moeten volgen. Het proces stopt pas immers pas als de doelstelling is bereikt. Wat dat betreft kan in de tweede fase misschien al een doorkijkje naar 2050 worden gegeven. Het CDA vindt dat de opdracht aan de wethouder voor de eerste fase van de planvorming aan het raadsbesluit moet worden toegevoegd.

VVD vindt het niet juist dat nu meteen al eisen aan het uitvoeringsplan worden verbonden. Dan wordt het plan bij voorbaat dichtgetimmerd. De VVD wil dat de gevolgen van de motie en de amendementen in beeld worden gebracht, maar dat nu nog niet wordt gezegd wat ermee gedaan moet worden. Dat kan te zijner tijd in de raad worden besproken en vervolgens in de tweede fase worden meegenomen. Daarom heeft het ook niet veel zin om nu al een budget vast te stellen. De bedragen die in de motie en de amendementen worden genoemd, komen bij elkaar opgeteld uit op 150.000 euro, maar niet alle fracties maken dezelfde keuzes als het om die motie en amendementen gaat. Hoeveel geld het gaat kosten, is dus afhankelijk van de discussie over het plan. Bovendien is in het collegeakkoord afgesproken zuinig met het geld van de gemeenschap om te gaan. De doelstelling voor 2050 hoeft ook nog niet in 2019 of in 2021 te worden bereikt. Er kan al wel een goede start mee worden gemaakt. Daarbij moet het echter niet om het geld gaan, maar om de vraag welke keuzes de raad belangrijk vindt. Verder kan het college straks zelf ook nog met voorstellen komen. Het zou niet goed zijn als die worden afgewezen omdat ze boven het vastgestelde budget uitgaan.

ChristenUnie kan zich goed vinden in het voorstel om in januari of februari een plan op tafel te krijgen. De fractie vindt echter vooral dat de gemeente de ruimte moet creëren om de inwoners te laten meedenken over plannen die over twee of drie jaar worden ontwikkeld. Deze raad zou zichzelf niet serieus nemen als hij op dit moment alleen naar de eerste trap zou kijken.

Wethouder Van der Heeden sluit zich aan bij het standpunt van de VVD. Hij vindt het ook prima als in de eerste fase al een aantal betrokken burgers aanschuift (suggestie CDA). De echte participatie wil hij bewaren voor de tweede fase, omdat participatie veel tijd kost. Wat die tweede fase betreft, is hij het helemaal eens met de ChristenUnie. Hij neemt die fase heel serieus en noemt het absoluut noodzakelijk dat dan een breed participatietraject wordt opgezet. Overigens is de gemeente al in gesprek met de bedrijvenkring over dit onderwerp. Verder zou de wethouder blij zijn met een royaal extra budget, maar hij weet niet hoe zijn collega van Financiën daarover denkt. Zelf denkt hij aan een budget van 150.000 euro (de optelsom van de motie en de amendementen), bovenop het bedrag dat in het raadsvoorstel wordt genoemd. Het college zal zo'n bedrag echter niet als een harde grens hanteren. Als de raad met duidelijke argumenten komt om nog wat extra's te doen, kan dat in het voorstel voor het uitvoeringsplan worden meegenomen.

De voorzitter proeft bij de raad een bereidheid om op basis van een mogelijk overschot in 2018 het budget dat in de klimaatnotitie wordt genoemd te verruimen. Hij vraagt of het raadsbesluit ongewijzigd in stemming kan worden gebracht, als de toezegging van de wethouder over het uitvoeringsplan wordt vastgelegd in het verslag van deze vergadering en in de voortgangslijst.

De vergadering stemt daarmee in.

Amendementen en motie

Hieronder zijn de besluitteksten opgenomen van de (niet ingediende) motie en amendementen.

Amendement CDA – energiearmoede

Aan besluit nr. 55 een punt toe te voegen, dat als volgt luidt:

- voor de uitvoering van een project Energiearmoede een eenmalig budget van maximaal 36.000 euro beschikbaar te stellen voor energiebesparende producten voor inwoners met een inkomen tot 120% van het sociale minimum;
- dit bedrag ten laste te brengen van het saldo van de Meerjarenbegroting 2018 v.v.;
- de benodigde capaciteit beschikbaar te stellen.

Amendement CDA en D66 – plan van aanpak en educatie

Aan besluit nr. 55 een punt toe te voegen, dat als volgt luidt:

- voor het maken van een breed gedragen plan van aanpak voor het realiseren van de doelstellingen van de klimaatnotitie, een eenmalig budget beschikbaar te stellen van maximaal 15.000 euro;
- de post educatie van klimaat en energie daarnaast structureel te verhogen van 1500 euro naar 10.000 euro;
- de financiële gevolgen hiervan te verwerken in de Begroting 2018 en de begroting in meerjarenperspectief.

Amendement ChristenUnie – energielabel energieadviseur

Toe te voegen aan raadsbesluit 55:

- het budget voor het energieloket en communicatie ten behoeve van de energieadviesgesprekken te verhogen met 10.000 euro, zodat er steviger kan worden ingezet op de gesprekken;
- uit het budget voor elk adviesgesprek dat plaatsvindt in de periode 2018-2020 een tegemoetkoming (aan de woningeigenaar) van 75 euro te verlenen.

Amendement ChristenUnie en D66 – energiemaatregelen gemeentelijke gebouwen

Toe te voegen aan raadsbesluit 55:

- in aanvulling op de klimaatnotitie 2018-2021 een krediet van 25.000 euro beschikbaar te stellen om ten behoeve van de gemeentelijke gebouwen een EPK en daarnaast een inventariserend onderzoek uit te laten voeren;
- voor de vaststelling van de Begroting 2019 aan deze raad over deze inventarisatie en het plan van aanpak te rapporteren.

Amendement D66 en ChristenUnie – subsidie zonnepanelen en woningisolatie

Aan besluit nr. 55 toe te voegen:

- de subsidieregeling voor zonnepanelen en woningisolatie weer te activeren;
- een eenmalig budget voor 2018 van maximaal 50.000 euro hiervoor beschikbaar te stellen.

Motie ChristenUnie – energiebesparende maatregelen

Verzoekt het college:

- naast de subsidieregeling voor zonnepanelen en woningisolatie ook andere vormen van energiebesparende maatregelen te subsidiëren;
- hierover in een plan van aanpak te rapporteren zo mogelijk vóór 1 januari 2018.

Toezeggingen wethouder Van der Heeden:

1. Het uitvoeringsprogramma bij de klimaatnotitie zal twee fasen doorlopen. Eerst komt er een uitvoeringsplan met concrete voorstellen. Dat plan zal in januari of februari aan de raad worden voorgelegd. In dat plan zal vooral het gedachtengoed uit de motie en de amendementen worden meegenomen. Verder kunnen in die eerste fase ook burgers aanschuiven die sterk bij dit thema betrokken zijn. In de tweede fase, die meer tijd zal kosten, zal aan een bredere planvorming worden gewerkt. Dat vervolgplan zal tot stand komen in de weg van participatie.

2. Bekeken zal worden of het wenselijk is aan te sluiten bij de Nederlandse Klimaatcoalitie.

Besluit: Het voorstel van het college wordt met algemene stemmen aangenomen, na de toezegging van wethouder Van der Heeden zoals die hierboven is verwoord.
--

10. Rondvraag

De heer Kwakkel refereert aan een opmerking van de heer Juk in de rondvraag van de begrotingsvergadering over de afwezigheid van de pers. Toen hij thuiskwam, ontdekte hij dat de Dijkpoorter op Facebook een liveverslag had bijgehouden. De pers van Hattem heeft het dus goed gedaan.

De voorzitter ziet zijn constatering bevestigd dat de uitzending van RTV Hattem goed is gevolgd. Hij complimenteert de medewerkers van de omroep.

Mevrouw Schepers wijst erop dat a.s. zaterdag in Hattem de Gelredag wordt gehouden, te beginnen met een radiopraatje om 8.30 uur. Het programma is ook te volgen via youtube.

11. Sluiting

De voorzitter bedankt alle deelnemers aan de vergadering voor hun inbreng en sluit de vergadering om 21.38 uur.

Vastgesteld in de openbare vergadering van de raad van de gemeente Hattem, gehouden op 11 december 2017

De griffier,

De voorzitter,

Bijlage – insprekbijdrage J.E.M. Akkermans

Voorzitter, dames en heren,

Klimaat kent niet langer een 'comfort-stand'

Het is volstrekt onduidelijk of de **klimaat-pessimisten** gelijk hebben.

Wij, "uw meedenkers", behoren overigens niet tot hen

Wij zien hier juist veel kansen; voor klimaat én voor democratie.

Hoe dan ook, iedereen is ervan overtuigd, dat het klimaat dringend moet worden gesaneerd én beschermd.

Ook het college van B en W van Hattem.

Vlak voor zijn afscheid presenteert het college daarom zijn 'Klimaatnotitie'.

B en W vinden het mogelijk dat Hattem uiterlijk in 2050 klimaatneutraal is.

Het college geeft - vooral in de pers - uitdrukkelijk blijk van zijn overtuiging.

Er zijn Hattemers die thans denken: "Mooi; Makkelijk; Het is bijna gepiept! Niets aan de hand toch?"

Weten de inwoners wel dat - juist - zij fors in hun beurs moeten tasten?

Het gaat alleen in Hattem al om honderden miljoenen.

Voor ons inwoners zeker geen 'comfort-stand'!

Bestudeer je de 'klimaatnotitie', dan overvalt ons dan ook de twijfel.

Toen ik - tijdens de vergadering van de commissie Algemene en Ruimtelijke Zaken - het college daarom vroeg, antwoordde de wethouder, dat het college volledig 'in control' zou zijn.

Na hem schetste de beleidsambtenaar echter een confronterend dilemma!

Laten we daarom concreet zijn:

Deze klimaatnotitie is - helaas - niet sterk genoeg om de torenhoge ambitie van het college te dragen

Niet met betrekking tot het klimaat; niet met betrekking tot de democratie.

Om de ambitie "Hattem in 2050 klimaatneutraal" te halen, zal de politiek de burger bij zijn beleid moeten betrekken.

Actief de stad - en vooral de wijken - moeten ingaan, om **actief** met de inwoner te overleggen; deze te overtuigen!

Daar immers ligt de kans voor het klimaat zelf, als wel voor de democratie.

Ook voor volksvertegenwoordigers bestaat er 'in de nieuwe tijd' geen comfort-stand meer!

Voor dit moment vragen wij, 'uw meedenkers':

Is het niet beter om de huidige 'klimaatnotitie' op te schorten?

Met het doel om haar bij te stellen op vooral:

- klimaatvisie; - doelstellingen; - betrekken van inwoners; - strategie en -planning.

Zodat wij, inwoners samen, de discussie voeren, die moet leiden tot een 'echte Hattemse klimaataanpak'!

Maar als u opschort, moeten wij u vragen: vergeet ondertussen niet de mensen van 'Powered by Hattem'.

Die wachten - om verder operationeel te worden - op een groen signaal van u!

Goede vergadering toegewenst!